

บรรณานุกรม

หนังสือไทย-จีน

- กรณีการ์ ตันประเสริฐ. บรรณาธิการ. (2543) 90 ปี มูลนิธิป่อเต็กตึ๊งบนเส้นทางประวัติศาสตร์
สังคมไทย : ประวัติศาสตร์จากคำบอกเล่า. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : ด้านสุทธาคาร
 รพิมพ์.
- เกษวดี พุทธภูมิพิทักษ์. (2545) **ความเป็นจีนตามนิยามของผู้มีเชื้อสายจีนในอำเภอเมือง จังหวัด
 พิษณุโลก**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาประวัติศาสตร์) เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ขวัญจิต ศศิวงศาโรจน์. (2543) **สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ : ฮกเกี้ยน**. พิมพ์ครั้งที่ 1. นครปฐม :
 สำนักงานวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียอาคเนย์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อ
 พัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล
- ขวัญชีวัน บัวแดง. (2546) **อัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์และการเปลี่ยนแปลงศาสนา : ศึกษากรณีกลุ่ม
 ชนกะเหรี่ยงในประเทศไทยและประเทศพม่า**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : องค์การ
 รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ขวัญดี อัดวาอุทัยชัย. (2531) **คนจีน 200 ปีภายใต้พระบรมโพธิสมภาร ภาค 2**. พิมพ์ครั้งที่ 1.
 กรุงเทพมหานคร : เส้นทางเศรษฐกิจ.
- คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2551) **วัฒนธรรมไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 1.
 กรุงเทพมหานคร : นวสารการพิมพ์.
- งามพิศ ลัดยศวงวน. (2547) **การวิจัยเชิงคุณภาพทางมานุษยวิทยา**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร :
 สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรัญ พรหมอยู่. (2522) **สังคมและวัฒนธรรมไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานคร
 การพิมพ์.
- จำนงศรี รัตนิน. (2541) **คูจนาวกลางมหาสมุทร**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : นามมีบุ๊คส์.
- จิตรรา ก่ออนันตเกียรติ. (2546) **ธรรมเนียมจีน มีเหมือน มีต่าง**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :
 จิตรรา.
- ฉัตรชัย พงศ์ประยูร. (2527) **แนวความคิดทางภูมิศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : ไทย
 วัฒนาพานิช.
- ฉัตรชัย พงศ์ประยูร. (2536) **การตั้งถิ่นฐานมนุษย์ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 1.
 กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ณรงค์ เส็งประชา. (2531) **พื้นฐานวัฒนธรรมไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โอเดียน สโตร์.
- ณรงค์ เส็งประชา. (2539) **พื้นฐานวัฒนธรรมไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : โอเดียน สโตร์.
- คุณฎี อายุวัฒน์ และเขาวนุช แซ่ตั้ง. (2534) **การตั้งถิ่นฐานและการใช้ประโยชน์จากป่า : กรณีป่าสงวน แห่งชาติป่าดงลาน**. ขอนแก่น : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นวลศรี พงศ์ภัทรวัต. (2543) **บทบาทผู้นำชาวจีนฮกเกี้ยนในเกาะภูเก็ตระหว่าง พ.ศ. 2394-2475**. ปรินญาณินพนธ์ คส.ม. (สาขาวิชาประวัติศาสตร์ไทย) กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญยง ชื่นสุวิมล. (2551) **ไบบ์ ความเปลี่ยนแปลงของระบบครอบครัวชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีน กับประวัติศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสิทธิ์ ลีปรีชา. (2547) **วาทกรรมอัตลักษณ์**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์.
- ปรเมศวร์ พรหมบุตร. (2533) **การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบการตั้งถิ่นฐานในบริเวณทุ่งกุลาร้องไห้ : กรณีศึกษาอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์**. วิทยานิพนธ์ ผ.ม. (สาขาวิชาการวางแผนภาคและเมือง) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2549) **พจนานุกรมศัพท์ภูมิศาสตร์** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : ราชบัณฑิตยสถาน.
- พรรณ (ผลวัฒน์) วรรณศิริ. (2540) **มานุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พรรณี บัวเล็ก. (2545) **ลักษณะของนายทุนไทยในช่วงระหว่าง 2457-2482 บทเรียนจากความรุ่งโรจน์สู่โศกนาฏกรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : พันชกิจ.
- พวงร้อย กล่อมเอียง. (2516) **พระบรมราโชบายเกี่ยวกับปัญหาชาวจีนในพระราชอาณาเขตรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว**. ปรินญาณินพนธ์ ศบ.ม. (สาขาวิชาประวัติศาสตร์) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร.
- ไพฑูรย์ ปิยะปกรณ. (2531) **ภูมิศาสตร์ชนบท**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ไพศิษฐ์ พงศ์ทองเมือง. (2540) การประสมประสานทางวัฒนธรรมระหว่างชาวไทยมุสลิมกับชาวไทยเชื้อสายจีน ในเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล. ปรินท์นิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาไทยคดีศึกษา) สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- มนู วัลยะเพ็ชร. (2520) การตั้งถิ่นฐานในชนบทของไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. นครปฐม : คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ร.ต.อ พัลลภ สุริยกุล ณ อยุธยา. (2542) เอกถัมภ์ทางวัฒนธรรมและการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของชาวมอญ กรณีศึกษาหมู่บ้านเจดีย์ทอง ต.คลองควาย อ.สามโคก จ.ปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ มน.ม. (สาขาวิชามานุษยวิทยา) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งจิต ปรัชญาสันติ. (2542) การตั้งถิ่นฐาน วิถีชีวิตและบทบาทของชาวจีนในอำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างปี พ.ศ. 2490-2539. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาประวัติศาสตร์) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิเชียร ณ นคร. (2537) มรดกวัฒนธรรมทักษิณ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครพริ้นติ้งกรุ๊ป.
- วินัย พงศ์ศรีเพียร. (2534) คำให้การขุนหลวงวัดประดู่ทรงธรรม : เอกสารจากหอหลวง. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี.
- วิลเลียม จี สกินเนอร์. (2529) สังคมจีนในประเทศไทย : ประวัติศาสตร์เชิงวิเคราะห์. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- สันติ ซอโสตถิกุล, บรรณาธิการ. (2551) 泰国福建会馆庆祝成立九十五周年纪念特刊. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : สมาคมออกเขียนแห่งประเทศไทย.
- สากล สถิตวิธานันท์. (2532) ภูมิศาสตร์ชนบท. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- สุจิตต์ วงษ์เทศ. บรรณาธิการ. (2530) คนไทยอยู่ที่ไหนบ้าง?. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : เรือนแก้วการพิมพ์.
- สุจิตรา กลิ่นเกษร และคณะ. (2548) สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โครงการสารานุกรมสำหรับเยาวชนโดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.
- สุดารา สุฉายาและคณะ. (2542) ภูเก็ต. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : สารคดี.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุพิศวง ธรรมพันทา. (2532) **พื้นฐานวัฒนธรรมไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : ดิฉันบุ๊คส์ไตร์.
- สุภางศ์ จันทวานิช และคณะ. (2534) **ชาวจีนแต่จิวในประเทศไทยและในภูมิภาคเดนมาร์กที่เฉาซัน**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุภางศ์ จันทวานิช. (2550) **วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพมหานคร : ด้านสุขภาพการพิมพ์.
- สุธรรม ชาศะสิงห์. (2524) **สังคมวิทยาเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : บางกอกการพิมพ์.
- อมรา พงศาพิชญ์. (2537) **วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์ : วิเคราะห์สังคมไทย** **แนวมานุษยวิทยา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรุวรรณ ศิริวิธานภรณ์. (2550) **ปัจจัยที่มีผลต่อการดำรงอยู่ของการตั้งถิ่นฐานดั้งเดิมของชุมชน** **ปากคลองวัดประดู่ จังหวัดสมุทรสงครามและจังหวัดราชบุรี**. วิทยานิพนธ์ ผ.ม. (สาขาวิชาวางแผนภาคและเมือง) กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Dingbang Yu และ Shuseng Chen. (2552) **ประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างจีน-ไทย (中泰关系史)**. พิมพ์ครั้งที่ 1. ปักกิ่ง : Ruiguguanzhong.
- Erguang Zou. (2528) **เอกสารประวัติศาสตร์ฮกเกี้ยน เล่ม 10**. พิมพ์ครั้งที่ 1. ผู้ใจ : จี้เหว่ย
- Jing Li, บรรณาธิการ. (2549) **แผนที่ประเทศไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 1. ปักกิ่ง : ต้าเทียนเล่อ.
- Risheng Chen. (2546) "The Relationship Between Zhenghe's Voyages to Western Ocean and the Emigration of Fujianese" **Journal of Minjiang University**. 25 (3), Page 116-119
- Yuehong Zhou และ Baojun Chen, บรรณาธิการ. (2542) **เจ้าอันเซียนจื่อ (诏安县志)**. พิมพ์ครั้งที่ 1. ปักกิ่ง : ฟิงจื่อ.

ฐานข้อมูลออนไลน์

“คำปฏิกรรมสงครามปีเก็งจื่อ” (ม.ป.ป.) **สถานุกรมไปตู้** [ออนไลน์] แหล่งที่มา :

<http://baike.baidu.com/view/77114.htm> (25 มกราคม 2555)

บรรณานุกรม (ต่อ)

- “จดหมายเหตุเมืองจ้งโจว” (ม.ป.ป.) **สถานานุกรมไปตู้** [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://hi.baidu.com/%CF%BC%B8%F0%E0%EE%D7%D0/blog/item/76d0073f884366f3828b13ed.htm> (27 สิงหาคม 2554)
- “ภาษาหมิ่น” (ม.ป.ป.) **สถานานุกรมไปตู้** [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://baike.baidu.com/view/597943.htm> (15 มิถุนายน 2554)
- “สพรั่ง กัลยาณมิตร” (ม.ป.ป.) **สถานานุกรมเสรี**. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : http://th.wikipedia.org/wiki/สพรั่ง_กัลยาณมิตร (21 ธันวาคม 2554)
- “สามก๊ก” (ม.ป.ป.) **สถานานุกรมเสรี**. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://th.wikipedia.org/wiki/สามก๊ก> (21 เมษายน 2554)
- สำนักงานเขตหล่อเจียงของเมืองฉวนโจว. (2554) “ชาวฉวนโจวอพยพไปต่างประเทศในสมัยราชวงศ์ชิง” [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://luojiangqu.678114.com/Html/dfen/bxzz/2011031412E6C177.htm> (15 มิถุนายน 2554)
- สำนักพิมพ์เมืองฉวนโจว. (2554) “ชาวฉวนโจวอพยพไปหนานหยาง” [ออนไลน์] แหล่งที่มา : http://szb.qzwb.com/qzwb/html/2011-03/16/content_258572.htm (15 กรกฎาคม พ.ศ. 2554)
- สำนักพิมพ์โทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงแห่งยูนนาน. (2554) “เดินทางไปหนานหยาง : ประวัติศาสตร์การอพยพของชาวจีน” [ออนไลน์] แหล่งที่มา : http://paper.yntv.cn/category/3100408/2011/03/15/2011-03-15_904676_3100408.shtml (15 กรกฎาคม 2554)
- สำนักงานที่ปรึกษาการเมืองของนครจ้งโจว. (ม.ป.ป.) “ชาวจ้งโจวที่อยู่ต่างประเทศ” [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.zzfisn.cn/viewthread.php?tid=26860> (13 กรกฎาคม 2554)
- “หนังสือเดินทางในสมัยสาธารณรัฐจีน” (ม.ป.ป.) [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://auction.artxun.com/pic-2105383-0.html> (15 กรกฎาคม 2554)
- “ฮกเกี้ยน” (ม.ป.ป.) **สถานานุกรมไปตู้** [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://baike.baidu.com/view/2812.htm> (23 มกราคม 2555)
- Citonghua. (23 มิถุนายน 2552) “ผู้เขียนสิ่งจื้อ” [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.mtw168.com/bbs/viewhread.php?action=printable&tid=18519> (15 มิถุนายน 2554)

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Houlin Cheng. (2551) “清末房地产契税率频增的背景透视” [ออนไลน์] แหล่งที่มา :
http://www.xmtfj.gov.cn/gtzyyfcchdag/ltyj/t20080229_14279.html (25 พฤษภาคม 2554)
- Qiyuan Li. (ม.ป.ป.) “ประวัติศาสตร์เมืองฉวนโจว” [ออนไลน์] แหล่งที่มา :
<http://qzhnet.dnscn.cn/qzh61.htm> (15 พฤษภาคม 2554)
- Shengbao Han. (19 พฤษภาคม 2547) “探寻郑和之路：郑和下西洋航海人才多为福建人”
 [ออนไลน์] แหล่งที่มา : http://news.xinhuanet.com/overseas/2005-05/19/content_2974665.htm (30 มีนาคม 2554)
- Tianxiao Tang. (9 เมษายน 2553) “鸦片战争对福建社会的影响” [ออนไลน์] แหล่งที่มา :
<http://www.linzexu.cn/show.aspx?id=1046&cid=37> (15 กรกฎาคม 2554)
- Weiya Pan. (6 เมษายน 2554) “南安华侨出国史略” [ออนไลน์] แหล่งที่มา :
<http://www.jinying.org/wx/ShowArticle.asp?ArticleID=12858&Page=2> (15 มิถุนายน 2554)
- Yijuan Wu และMingzhen Huang. (7 กรกฎาคม 2551) “略论闽人在郑和下西洋中的作用—以福建现存碑刻为例” [ออนไลน์] แหล่งที่มา :
<http://www.qzmuseum.net/ReadNews.asp?NewsID=194> (28 มกราคม 2555)

การสัมภาษณ์

- จันทนา ชัยเขื่อนขันธุ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์. Changlong Lan เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2554 และวันที่ 12 พฤศจิกายน 2554.
- ฉวี ศิริประวัติกุล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์. Changlong Lan เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2554 และวันที่ 12 พฤศจิกายน 2554.
- ไฉ แซ่ตัน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์. Changlong Lan เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2554 และ 24 กรกฎาคม 2554.
- ชวนฮวด แซ่ไคว่ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์. Changlong Lan เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่ตำบลบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2554.
- เซี่ยเอี้ย แซ่ไคว่ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์. Changlong Lan เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2554.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ตัว สุวรรณทศ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์. Changlong Lan เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2554.
- ถาวร สิกขโกศล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์. Changlong Lan เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2554.
- บรรยง พงศ์เทพปัทมภ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์. Changlong Lan เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2554.
- บันไค้ แซ่โล้ว เป็นผู้ให้สัมภาษณ์. Changlong Lan เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2554.
- บุญมี เทพอวยชัย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์. Changlong Lan เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2554.
- บุญลือ เทิดกวินกานต์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์. Changlong Lan เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2554.
- บุญส่ง สุวรรณทศ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์. Changlong Lan เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2554.
- พระฉัตรชัย ชินวโร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์. Changlong Lan เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่วัดบางน้ำผึ้งนอก เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2554.
- ภิรมย์ สว่างพงษ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์. Changlong Lan เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2554.
- สะอาด ศิริประวัตติกุล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์. Changlong Lan เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2554.
- ละออง เทพอวยชัย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์. Changlong Lan เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่ตำบลบางกอบัว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2554.
- วราพร อมรมานัส เป็นผู้ให้สัมภาษณ์. Changlong Lan เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่ศาลเจ้าโจงช็อกง เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2554.
- วันเพ็ญ สุวรรณทศ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์. Changlong Lan เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2554.
- สมศักดิ์ แซ่โง้ว เป็นผู้ให้สัมภาษณ์. Changlong Lan เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2554.

บรรณานุกรม (ต่อ)

สมศักดิ์ ลำเลิศรัตน์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์. Changlong Lan เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2554.

สุธาณี ชัยเชื่อนจันทร์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์. Changlong Lan เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2554 และวันที่ 7 มกราคม 2555.

เหล็กหง แซ่โล้ว เป็นผู้ให้สัมภาษณ์. Changlong Lan เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่ตำบลบางกระสอบ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2554.

อันไหน แซ่โล้ว เป็นผู้ให้สัมภาษณ์. Changlong Lan เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2555.

อุษณีย์ จำดวง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์. Changlong Lan เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่โรงเรียนวัดบางน้ำผึ้งใน เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2554.

อุมพร อัครศักดิ์สุนทร. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์. Changlong Lan เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่ศาลเจ้าโจวซือกง เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2554.

ภาคผนวก

ผนวก ก.

รายชื่อผู้บริจาคเงินสร้างศาลเจ้าที่กงหลิงใหม่*

許水發	許再木	許亞奕	謝壯金	巴吞攀	許全發	警上校奔	沈鳳葉	鐘成順	陳木坤	林強華	許韓坤	ชื่อ
บาง กระ เจ้า	บาง น้ำผึ้ง	บางกอ บัว	บาง กระ เจ้า	บาง กระ เจ้า	บาง กระ เจ้า	กรุงเทพ ฯ	บาง น้ำ ผึ้ง	บาง น้ำ ผึ้ง	บาง กระ เจ้า	แปด ริ้ว	ปาก น้ำ	ที่ อยู่
	許炳金	許傳好	許興池	乃巴潤	陳秀才	鄭亞紀	許頌猜	許松山	許松金	許景福	許德發	ชื่อ
	บาง กระ เจ้า	บาง กระ เจ้า	บาง กระ เจ้า	บาง กระ เจ้า	บาง กอ บัว	บางมด	บาง กระ เจ้า	บาง กระ เจ้า	บาง กระ เจ้า	บาง กระ เจ้า	บาง กระ เจ้า	ที่ อยู่
	許麟將	黃亞仁	沈春才	沈水發	沈和盛	鐘深順	乃巴差	是他越	張通祥	林金鳳	許細才	ชื่อ
	บาง กระ เจ้า	บาง กอ บัว	บาง กระ เจ้า	บาง น้ำ ผึ้ง	บาง กระ เจ้า	กรุงเทพ ฯ	บาง กอ บัว	บาง กระ เจ้า	บาง กอ บัว	บาง กอ บัว	บาง กระ เจ้า	ที่ อยู่
	許明智	張來順	乃亞倫 (ไทย)	吳桂林 (ไทย)	乃頌眉 (ไทย)	田順福	陳建添	許簡 (女)	許天發	王懷坤	盧大寬	ชื่อ
	บาง น้ำผึ้ง	บาง กอ บัว	บาง กระ เจ้า	บาง กอ บัว	บาง กอ บัว	บางกระเจ้า	บาง กระ เจ้า	บาง กระ เจ้า	บาง กระ เจ้า	บาง กระ เจ้า	บาง กอ บัว	ที่ อยู่
	邱亞榮	許亞偶	素里力	蒲露	許亞光	沈亞緣	謝秀茂	田順發	許贊成	林怨	吳發財	ชื่อ
	บาง กระ เจ้า	บาง กระ เจ้า	บาง กอ บัว	บางปะ แก้ว	บาง กอ บัว	บางกระเจ้า	บาง กอ บัว	บาง น้ำ ผึ้ง	บาง กระ เจ้า	บาง กอ บัว	บาง กอ บัว	ที่ อยู่

*จำลองตารางมาตามต้นแบบ คือ เริ่มจากซ้ายไปขวา

หมายเหตุ :

1. 警上校奔 (ชื่อคน อ่านว่า จิ้งซ่งเสี่ยวเปิน เดิมแซ่โคว้ว) เป็นเจ้าของที่ดินศาลเจ้าที่กงใน ตำบลบางกระเจ้า อำเภอ พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
2. 謝壯金 (ชื่อคน อ่านว่า เซี่ยจ้วงจิน) เดิมอยู่ในตำบลบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แต่ตอนหลังย้ายไปอยู่แปดริ้ว 黃亞仁 (ชื่อคน อ่านว่า หวงย่าเหริน) และ 張來順 (ชื่อคน อ่านว่า จังหลายซุ่น) เดิมอยู่ในตำบลบางกอบัว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แต่ตอนหลังย้ายไปอยู่ที่แปดริ้ว
3. จากการสัมภาษณ์นายชวนฮวด แซ่โคว้ว ปรากฏว่า บุคคลในตารางนี้ส่วนใหญ่เสียชีวิตแล้ว

ผนวก ข.

ดัชนีค้นคำภาษาจีน

ศัพท์ที่ใช้ในเล่ม	อักษรจีน	ศัพท์ที่ใช้ในเล่ม	อักษรจีน
ก		ผ	
กัวเหยียนอู่	顾炎武	ผุเหอหรือ	蒲和日
เกิงจื่อ	庚子	ผู่ตู้	普渡
ข		ผิงเหอ	平和
ขนมบ๊ะจ่างตี ร้องไห้	死鬼哭粽	พ	
จ		พงศาวดารฮกเกี้ยน เล่มอุ้ววินจื่อ	闽书 武军志
จินคุนหวางชื่อจู้ ผู้	金敦黄氏族 谱	ย	
โจวจื่อจง	周致中	เย่ปิ่ง	月饼
เจ้าอันเซี่ยจื่อ	诏安县志	ล	
ฉ		ลวีซ่ง	吕宋
เฉินชื่อจู้ผู้	陈氏族谱	ส	
เฉินเหลียนเซิง	陈连生	เสี่ยวเว่ย	校尉
ช		เสียดึงตงฝาง เหยียนชื่อจู้ผู้	霞亭东房颜氏族 谱
ชุนเจี๋ย	春节	ห	
เซียนเจี๋ย	迁界	หมิ่น	闽
ช		หยูนเซี่ยว	云霄
ช่างมู่	上墓	หราวผิง	饶平
ซินโน้ว	辛丑	หลินกุ้นเหอ	林贵和
ชื่อป้อซือ	市舶司	หลิวซิง	柳兴
เซี่ยชื่อเจียเถิง	谢氏家乘	หลิวเม้งฝู	刘孟福

ดัชนีค้นคำภาษาจีน (ต่อ)

ศัพท์ใช้ในเล่ม	อักษรจีน	ศัพท์ใช้ในเล่ม	อักษรจีน
ต		หวงหลี่เหอฝู่	黄李合谱
คู่ปาน	杜板	หวางจิ่งเหอ	王景弘
ตงซาน	东山	หวางทงเป่า	王通保
เติงหุย	邓回	เหยียนกวน	严观
ไต้เอีเฟิง	戴一峰	ไนน์เจีย	奶街 ; 内皆
ถ		อ	
โคงซ่า	童卡	อันห่าย	安海
ท		อูซู่ปา	乌树巴
ทงโค้ว	通扣	อ้อวี้จื้อ	异域志
ป			
ไปเอีะ	百越		
ไป่สือตงเหมิน	白石东门		
ไป่ปิ่นเถา	白本头		

ผนวก ก.

ประวัติของครอบครัว
ชาวไทยเชื้อสายจีนฮกเกี้ยนในชุมชนบางน้ำผึ้ง

1. ประวัติของครอบครัวนายบรรยง พงศ์เทพูปถัมภ์

บ้านของนายบรรยง พงศ์เทพูปถัมภ์ อยู่หมู่ที่ 1 ตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ นายบรรยง ได้รับราชการ 26 ปี โดยเป็นครูผู้สอนของโรงเรียนวัดบางน้ำผึ้งใน หลังจากเรียนจบวิทยาลัยบ้านสมเด็จพระยา 2 ปี ปัจจุบันเกษียณอายุราชการแล้ว แต่ภรรยายังเป็นครูของโรงเรียนวัดบางน้ำผึ้งใน

คุณปู่ของนายบรรยง ชื่อ ก่อเฮง แซ่โคว้ว มาจากหมู่บ้านชินโฝ้ว อำเภอเจียวอัน มณฑลฮกเกี้ยนของจีน เป็นรุ่นแรกที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยอย่างน้อยร้อยกว่าปีแล้ว คุณปู่มีพี่น้องอีก 3 คนอยู่ที่อำเภอเจียวอัน ผู้ชาย 2 คน ผู้หญิง 1 คน บ้านเกิดของคุณปู่อยู่ใกล้กับหมู่บ้านไซถ่าและหมู่บ้านตั้งไซ ช่วงเวลาที่คุณปู่ยังอยู่ในมณฑลฮกเกี้ยน บางครั้งคุณปู่ไปทำนาเล็กน้อย บางครั้งไปรับจ้างงานอย่างอื่น ต่อมามีชาวฮกเกี้ยนบางคนแนะนำให้คุณปู่มาทำงานในประเทศไทย เนื่องจากทำมาหากินง่ายกว่าอยู่ที่มณฑลฮกเกี้ยน คุณปู่จึงตัดสินใจเดินทางมายังประเทศไทย คุณปู่ต้องเดินทางไปตัวอำเภอเจียวอันก่อน แล้วจะเดินเท้าไปชิวเถาเพื่อลงเรือที่จะเดินทางมายังกรุงเทพมหานคร ส่วนผู้โดยสารที่เดินทางมาด้วยกันนั้น ส่วนมากเป็นเพื่อนที่มาจากอำเภอเจียวอัน หลังจากขึ้นเรือที่กรุงเทพฯ เพื่อนที่มาด้วยกันจะกระจายตัวไปหัวเมืองต่าง ๆ เพื่อไปอยู่กับญาติของตนเอง ส่วนคุณปู่ไปอยู่กับเพื่อนที่บางคล้า จังหวัดระยอง

เมื่อมาถึงบางคล้า คุณปู่ก็รับจ้างเป็นแรงงานทำสวนปลูกสับปะรด แต่ทำด้วยความยากลำบาก เนื่องจากเป็นเพื่อนที่รู้จักกัน เชื่อถือได้ ค่าแรงงานปีนั้นจะคิดไว้ก่อน เจ้าของสวนจะให้มารับปีหน้า ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่จะมั่งงอกผล ของสวนที่ได้เก็บเกี่ยวนั้นจะขนส่งมาทางเรือและนำไปขายที่สี่แยกมหานาคของกรุงเทพฯ คุณปู่อยู่ที่บางคล้าประมาณ 40-50 ปี แล้วจึงย้ายไปอยู่กับคุณอาที่บางขุนเทียน บางครั้งคุณปู่นั่งรถไปเยี่ยมเพื่อนที่บางคล้าโดยลำพัง เพราะคุณปู่สามารถพูดภาษาไทยได้ แต่อ่านตัวอักษรไทยไม่ได้ คุณปู่เคยเรียนภาษาจีนที่ฮกเกี้ยน ดังนั้นคุณปู่จึงสามารถเขียนตัวอักษรจีนได้เมื่อยังมีชีวิตอยู่ บางทีคุณปู่ก็เดินทางมาเยี่ยมบ้านของเราที่อยู่ในชุมชนบางน้ำผึ้ง

คุณปู่ไว้ผมหางเปียแบบแมนจูลอดชีวิตถึงแม้มาอยู่สังคมไทยมานานแล้ว หลังจากคุณปู่มาทำงานในประเทศไทย คุณปู่เคยส่งเงินไปที่เมืองจีนอย่างต่อเนื่อง นายบรรยง กล่าวว่า คุณปู่เคยไปซื้อเงินจีนสมัยเฉิงไคเซ็กมามากมายแต่ราคาของเงินจีนตกต่ำ เพราะมีความหวังที่จะกลับไป

ประเทศจีน คุณปู่รักบ้านเกิดของตนเอง ถ้ากลับไปได้ ก็จะสามารณำเงินจีนมาใช้ อย่างไรก็ตาม ชาวจีนรุ่นเก่าที่เดินทางมาทำงานในประเทศไทยนั้น คนส่วนใหญ่มีความหวังที่จะกลับไปบ้านเกิด เมืองนอนของตน แต่ความหวังนี้ในที่สุดก็ไม่ได้เป็นจริงเลย หลังจากคุณปู่เสียชีวิต ลูกหลานจึงนำศพไปฝังที่สระบุรีและทำพิธีเซ่นไหว้ตามธรรมเนียมจีน แต่ไม่ได้จัดพิธีกงเต๊กให้ คุณย่าเป็นชาวจีน สกเกี้ยนที่อพยพเข้ามาประเทศไทยเช่นเดียวกัน

ส่วนคุณพ่อชื่อเซี่ยเอี้ย แซ่ไค้ว ปัจจุบันอายุ 90 ปี (นับจาก พ.ศ. 2554) เกิดที่อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา เนื่องจากบางคล้ามีพื้นที่ทำมาหากินน้อย จึงแยกออกจากครอบครัวใหญ่และโยกย้ายไปทำสวนที่คลองบางกะเนาะใหญ่ อำเภोजอมทอง กรุงเทพมหานคร มีครั้งหนึ่ง คุณพ่อกำลังเกี่ยวและไหว้เจ้ากับเพื่อนที่อยู่ในตำบลบางกระเจ้า เพื่อนหลายคนแนะนำให้มาเช่าสวนในตำบลบางน้ำผึ้ง อันเป็นชุมชนที่มีพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์และมีประชากรน้อย หรือถ้ามีความยากลำบาก ชาวจีนสกเกี้ยนในพื้นที่นี้ยังสามารถช่วยเหลือกันได้ นอกจากนี้ คลองบางกะเนาะใหญ่เกิดน้ำท่วมเป็นประจำ ปีหนึ่ง พืชผลการเกษตรได้รับความเสียหายไม่น้อย คุณพ่อจึงย้ายมาอยู่ในชุมชนบางน้ำผึ้งและได้เช่าที่ดินประมาณ 20 ไร่ คิดค่าเช่าปีละ 200-300 บาท มีเจ้าของที่ดินคนหนึ่งชื่อว่า นายชม รอดช้าง เพื่อน ผลิตผลในสวนมีกล้วย มะนาว และมะพร้าว เป็นต้น หลังจากเก็บเกี่ยวเรียบร้อยแล้ว คุณพ่อจะใช้เรือขนของในสวนไปขายตามตลาดต่าง ๆ เช่น พ.ศ. 2500 คุณพ่อนำของสวนไปขายที่ตลาดคลองเตย ราคาของสวนถูกมากในปีนั้น มะพร้าวลูกละ 1 บาท มะนาวลูกละ 20 สตางค์ กล้วยหวีละ 2-3 บาท ส่วนขนุนลูกละ 5-10 บาท รายได้ส่วนใหญ่จะนำมาซื้อของจำเป็นในชีวิตประจำวัน

เนื่องจากคุณพ่อไม่ยอมเข้ารับการเกณฑ์ทหารในช่วงเวลาสงครามโลกครั้งที่ 2 ตามกฎหมายไทย คุณพ่อจึงต้องทำใบสำคัญต่างด้าวและยอมเสียภาษีปีละ 200 กว่าบาทที่สถานีตำรวจพระประแดง ต่อมา มีคนเคยเสนอว่า ถ้าอยากเปลี่ยนเป็นสัญชาติไทยก็ได้ แต่ต้องเสียค่าธรรมเนียมประมาณ 8000 บาท คุณพ่อก็อายุมากขึ้นแล้วจึงไม่ยอมเปลี่ยนสัญชาติและยอมเสียภาษีต่างด้าวทุกปี

สำหรับคุณแม่เป็นชาวไทยเชื้อสายสกเกี้ยน เกิดที่อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ปัจจุบันอายุ 90 ปี (นับจาก พ.ศ. 2554) คุณแม่มีน้องชายคนหนึ่งแต่เดินทางกลับไปอำเภอเจียวอัน มณฑลสกเกี้ยนก่อนเมื่อ พ.ศ. 2492 หลังจากสาธารณรัฐประชาชนจีนกับราชอาณาจักรไทยได้รู้ถึงความสัมพันธ์ทางการทูตขึ้น ครอบครัวจึงสามารถติดต่อลูกหลานคุณย่าที่อยู่อำเภอเจียวอันได้ใน 4-5 ปีที่แล้ว มีญาติในมณฑลสกเกี้ยนเคยมาเยี่ยมบ้านที่บางน้ำผึ้ง นายบรรยง ยังกล่าวว่า ถ้าตนเองมีโอกาสกลับไปเยี่ยมญาติที่อยู่ในอำเภอเจียวอัน ตนจะลงเครื่องบินที่ฉะเชิงเทรา ก่อนแล้วต่อรถตู้ไปบ้านของญาติโดยใช้เวลาชั่วโมงกว่า แต่เรื่องที่น่าเสียดายคือญาติฝ่ายพ่อที่อยู่มณฑลสกเกี้ยนอาจจะไม่รู้จักญาติที่อยู่ในประเทศไทย ส่วนญาติฝ่ายแม่ที่มณฑลสกเกี้ยนยังสามารถติดต่อได้

2. ประวัติของครอบครัวนายบุญส่ง สุวรรณทศ

บ้านของนายบุญส่ง สุวรรณทศ อยู่หมู่ที่ 4 ตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ปัจจุบันอายุ 68 ปี (นับจาก พ.ศ. 2554) เป็นชาวไทยเชื้อสายฮกเกี้ยนรุ่นที่ 3 ภรรยาชื่อว่า ฉ้ออัน สุวรรณทศ เป็นชาวไทยเชื้อสายแต้จิ๋ว มีบุตร 2 คน ชาย 1 หญิง 1 มีร้านขายปูนเคมีอยู่ในตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง

ประวัติคุณปู่ (นายฟ่งสิบ แซ่ไค้ว) ของนายบุญส่ง เป็นชาวฮกเกี้ยนที่มาจากประเทศจีนเดินทางมาประเทศไทยในตอนที่มีอายุประมาณ 32 ปี เสียชีวิต พ.ศ. 2500 (อายุประมาณ 89 ปี) ก่อนที่คุณปู่จะอพยพออกจากมณฑลฮกเกี้ยน เคยทำไร่ทำนาในประเทศจีน เนื่องจากมีเพื่อนชักชวนมาทำมาหากินในประเทศไทย คุณปู่จึงลงเรือที่ซัวเถาและเดินทางมากรุงเทพฯ ฯ ในระหว่างการเดินทาง เรือลำใหญ่นี้เกิดอุบัติเหตุจนล่มอยู่ในท้องทะเล คุณปู่เกาะกิ่งของที่ลอยอยู่บนน้ำจึงไม่จมลงไปใต้น้ำ เพื่อนที่มาด้วยกันเสียชีวิตไปหลายคน ต่อมา มีเรือผ่านบริเวณนั้นและมีคนช่วยคุณปู่ คุณปู่จึงรอดชีวิตได้ในที่สุด หลังจากเดินทางมาถึงกรุงเทพฯ ฯ คุณปู่ไปทำงานอื่น ๆ ก่อน แล้วจึงติดตามเพื่อนไปทำเหมืองแร่ที่จังหวัดภูเก็ตประมาณ 3 - 4 ปี ในช่วงเวลาต่อมา คุณปู่กับเพื่อนบางคนกลับมาเช่าสวนทำการเกษตรในชุมชนบางน้ำผึ้งและบริเวณใกล้เคียง คุณปู่เช่าที่ดินประมาณ 20 กว่าไร่ ค่าเช่าปีละ 10 กว่าบาท (ราคาเมื่อกว่าร้อยปีมาแล้ว) ของสวนส่วนใหญ่จะขนใช้เรือไปขายตามตลาดต่าง ๆ ราคาของสวนถูกมากในสมัยนั้น มะพร้าวลูกละ 4 สตางค์ มะนาว 30 สตางค์ต่อร้อยลูกอ หมาก 15 สตางค์ต่อร้อยลูก ฯลฯ ราคาดังกล่าวถูกกว่าราคาของสวนในสมัยคุณพ่อของนายบุญส่ง ราคาในสมัยคุณพ่อ ได้แก่ มะพร้าวลูกละ 40 สตางค์ มะนาว 50 สตางค์ต่อร้อยลูก หมาก 20 สตางค์ต่อร้อยลูก รายได้ส่วนหนึ่งนำมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน อีกส่วนหนึ่งส่งไปให้คุณาติที่อยู่มณฑลฮกเกี้ยนทุกปี เพราะคุณพ่อส่งพี่ชายคนโตกลับไปมณฑลฮกเกี้ยนให้คุณาติช่วยดูแล

ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างชาวฮกเกี้ยนและชาวไทยในสมัยก่อนก็มีบ้าง ความขัดแย้งที่เกิดขึ้น คือ ชาวไทยบางคนมาขอของสวนจากชาวจีนฮกเกี้ยน เช่น เต็ดส้ม โอลงมาแล้วทิ้งลงในคลองน้ำ ให้ส้มโอลอยออกจากสวน หลังจากเก็บขึ้นมาก็เอาไปขายและกินด้วย ในตอนที่คุณพ่อมีอายุประมาณ 20 กว่าปี คุณปู่เคยขึ้น โรงขึ้นศาลเพื่อฟ้องร้องชาวไทยคนหนึ่ง เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นก็เพราะคุณปู่กับเจ้าของที่ดินได้ตกลงกันในเรื่องการเช่าที่ดินแล้ว แต่ชาวไทยคนหนึ่งที่เช่าอยู่เดิมไม่ยอมออกจากที่ดินหลังหมดอายุสัญญา มีเพื่อนคนหนึ่งแนะนำให้คุณปู่ไปจ้างทนายความมาช่วย ฟ้องกันไปฟ้องกันมาจนชนะชาวไทยคนนี้ในที่สุด หลังจากแพ้คดี ชาวไทยคนนี้ก็ยอมออกจากที่ดิน ค่าจ้างทนายความในสมัยนั้นประมาณ 2.5 บาท ส่วนที่ดินที่นำมาปลูกผลไม้ นั้น เจ้าของขายให้คุณปู่ทั้งหมดในตอนหลัง อย่างไรก็ตาม ถึงแม้มีความขัดแย้งบ้าง แต่ชาวจีนฮกเกี้ยนจะนำหมู เห็ด เป็ด ไก่ และขนมแบบจีนมากำหนดเจ้าของที่ดินและเพื่อนบ้านที่เป็นชาวไทยในชุมชนเมื่อถึงเทศกาลของจีน

คุณปู่กับคุณย่าได้รู้จักกันและแต่งงานกันในประเทศไทย คุณย่าชื่อท้อ แซ่ซิ้ม (เสียชีวิต พ.ศ. 2503 อายุ 78 ปี) เป็นชาวไทยเชื้อสายจีนฮกเกี้ยนที่เกิดในอำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา มีบุตร 8 คน ชาย 7 หญิง 1 ประกอบด้วย

บุตรชายคนโตชื่อป้อไหล่ แซ่ไค้ว เกิดในชุมชนบางน้ำผึ้ง พ.ศ. 2450 ภรรยาชื่อซิมลี แซ่ซิ้ม มาจากมณฑลฮกเกี้ยนของประเทศจีน เกิด พ.ศ. 2457 มีบุตร 9 คน นางซิมลี แซ่ซิ้มมีกำไลวงหนึ่งที่สวมติดตัวมาจากมณฑลฮกเกี้ยน กำไลนี้จึงมีอายุอย่างน้อย 100 ปีแล้ว ปัจจุบันสืบทอดให้กับหลานสาวชื่อวันเพ็ญ สุวรรณทศ ครูสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์

บุตรคนที่สองเป็นบุตรสาว ชื่อกิมฮวย แซ่ไค้ว เกิดในชุมชนบางน้ำผึ้ง พ.ศ. 2452 สามีชื่อ กิมหลง แซ่สือ เป็นชาวไทยเชื้อสายฮกเกี้ยนที่เกิดในอำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา

บุตรคนที่สามชื่อนายป้อเฮง แซ่ไค้ว เกิดในชุมชนบางน้ำผึ้ง พ.ศ. 2453 ภรรยาชื่อนางจิมอิง แซ่สือ เป็นชาวไทยเชื้อสายจีนฮกเกี้ยนมาจากตำบลบางกอบัว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เกิด พ.ศ. 2454 มีบุตร 6 คน ชาย 2 หญิง 4 ปัจจุบันลูกหลานบางคนยังอาศัยอยู่ในชุมชนบางน้ำผึ้ง

บุตรคนที่สี่ชื่อนายซุ่นฮึง แซ่ไค้ว เกิดในชุมชนบางน้ำผึ้ง พ.ศ. 2459 ภรรยาชื่อนางกิมฮวย แซ่ซิ้ม เกิด พ.ศ. 2463 เป็นชาวจีนฮกเกี้ยนที่มาจากประเทศจีน มีบุตร 4 คน ชาย 3 หญิง 1 ย้ายไปอยู่ที่จังหวัดฉะเชิงเทรา

บุตรคนที่ห้าชื่อนายซุ่นดี๊ด แซ่ไค้ว เกิดในชุมชนบางน้ำผึ้ง พ.ศ. 2461 ภรรยาชื่อกิมจู่ เป็นชาวไทยเชื้อสายจีนฮกเกี้ยนเหมือนกัน เกิด พ.ศ. 2461 มีบุตร 5 คน ชาย 3 หญิง 2 ย้ายไปอยู่ที่จังหวัดฉะเชิงเทรา

บุตรคนที่หกชื่อนายซุ่นหงุน แซ่ไค้ว เกิดในชุมชนบางน้ำผึ้ง พ.ศ. 2464 ภรรยาชื่อนางหวี่อู๋ แซ่ตั้ง เป็นชาวไทยเชื้อสายจีนฮกเกี้ยนมาจากตำบลบางกระสอบ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เกิด พ.ศ. 2465 มีบุตร 5 คน ชาย 3 หญิง 2 ปัจจุบันย้ายไปอยู่ที่กรุงเทพมหานคร

บุตรคนที่เจ็ดชื่อนายเด็กไหล่ เกิดในชุมชนบางน้ำผึ้ง พ.ศ. 2466 ภรรยาชื่อนางกุก แซ่โงว เป็นชาวไทยเชื้อสายจีนฮกเกี้ยนที่มาจากจังหวัดฉะเชิงเทรา เกิด พ.ศ. 2469 มีบุตร 3 คน ชาย 2 หญิง 1 ปัจจุบันย้ายไปอยู่ที่กรุงเทพมหานคร

บุตรคนสุดท้องชื่อนายเด็กกุก แซ่ไค้ว เกิดในชุมชนบางน้ำผึ้ง พ.ศ. 2466 ภรรยาชื่อนางสะอั้ง แซ่ตัน เป็นชาวไทยเชื้อสายจีนฮกเกี้ยนที่มาจากจังหวัดฉะเชิงเทรา เกิด พ.ศ. 2470 มีบุตร 6 คน ชาย 3 หญิง 3 ย้ายไปอยู่ที่กรุงเทพมหานคร

3. ครอบครัวของนายบุญลือ เทิดกวินกานต์

บ้านของนายบุญลือ เทิดกวินกานต์อยู่หมู่ที่ 5 ตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ปัจจุบันอายุ 49 ปี (นับจาก พ.ศ. 2554) เป็นชาวไทยเชื้อสายจีนสกลเกี้ยนรุ่นที่ 3 ภรรยาเป็นชาวไทยแท้ ๆ มีบุตรชาย 1 คน ตอนนี้นำธุรกิจอิสระ บางทีนำขนมลูกโยนไปขายในตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง คุณพ่อของนายบุญลือ ปัจจุบันย้ายมาอยู่ในตำบลบางน้ำผึ้งอย่างน้อย 50 ปีแล้ว เดิมอยู่ในตำบลบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

คุณปู่ของนายบุญลือชื่อนายคิน แซ่โคว้ เป็นชาวสกลเกี้ยนที่อพยพมาจากอำเภอเจียวอันของ ประเทศจีน บ้านเกิดของคุณปู่อยู่ในชนบทของอำเภอเจียวอัน ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่มีป่าไม้มากมาย ก่อนที่จะเดินทางมายังประเทศไทย คุณปู่ดำเนินชีวิตอย่างยากลำบาก เพื่อหลีกเลี่ยงการเกณฑ์ทหาร ของจีน คุณปู่กับเพื่อนหลายคนจึงแอบลงเรือสินค้าที่ซัวเถา เพราะที่ท่าเรือนั้นมีทหารเฝ้าอยู่ ถ้าถูก จับ ก็จะถูกส่งกลับไปรับการเกณฑ์ทหาร หลังเดินทางมาถึงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ของไทย เพื่อน ที่มาด้วยกันนั้นยังอยู่เป็นกลุ่มและรับจ้างทำสวนของชาวไทย ต่อมา มีรุ่นพี่ชาวสกลเกี้ยนชักชวนมา ทำสวนในตำบลบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ คุณปู่จึงอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานที่ตำบลบางกระเจ้า หลังจากทำสวนเสร็จ คุณปู่จะไปเยี่ยมเพื่อนที่เป็นชาวจีนสกลเกี้ยนหรือชาวไทยในตอนเย็น บางทีดื่มน้ำชาด้วยกัน คุยเล่นกันหรือเล่นไพ่นกกระจิ๊บของจีนหรือขับร้องเพลงจีน สกลเกี้ยน คุณปู่กับคุณพ่อพูดได้ทั้งภาษาสกลเกี้ยนและภาษาไทย แต่คุณปู่เขียนตัวอักษรไทยไม่ได้

นายบุญลือ มีพี่น้องทั้งหมด 6 คน ชาย 4 หญิง 2 พี่น้องบางคนเคยเรียนหนังสือที่โรงเรียน วัดบางน้ำผึ้งนอก บางคนเคยเรียนหนังสือที่โรงเรียนวัดบางน้ำผึ้งใน ปัจจุบันลูกชายของนายบุญลือ อายุ 11 ขวบ (นับจาก พ.ศ. 2554) กำลังเรียนหนังสือที่โรงเรียนวัดทรงธรรมของอำเภอพระประแดง ส่วนเรื่องการบวชเรียนนั้น ลูกผู้ชายในครอบครัวนี้เคยบวชพระทั้งหมด นายบุญลือ กล่าวว่า ตนเคย เป็นทหารเรือ 2 ปี ต่อมาไปบวชพระ 13 ปีที่วัดบางนานอก ลูกชายของตนก็มีแผนการชีวิต โดยบวชพระเหมือนกัน

ยกเว้นน้องสาวคนที่ 2 ยังไม่แต่งงาน คู่ครองของพี่น้องทั้ง 5 คนในครอบครัวนี้ล้วนเป็นชาวไทย พิธีแต่งงานของนายบุญลือปฏิบัติตามประเพณีไทยและประเพณีจีน พิธีของจีนมีดังต่อไปนี้ การดูฤกษ์ยาม การส่งสินสอดไปขอ มีการไหว้เทวดาฟ้าดิน ไหว้บรรพบุรุษ มีพิธียกน้ำชาและจัดโต๊ะจีน (35 โต๊ะ) นายบุญลือ กล่าวว่า ไม่มีการหมั้นและจดทะเบียน สินสอดประกอบด้วยเงิน 40,000 บาท ทอง 4 บาท ผลไม้มงคลและขนมมงคล ส่วนพิธีของไทยจะมีการผูกข้อมือ รดน้ำขันหมากและเลี้ยงพระ เป็นต้น

ตั้งแต่สมัยคุณปู่เป็นต้นมา สมาชิกในบ้านมีการทำบุญตักบาตรตามประเพณีไทย บางทีคุณปู่จะเลือกผลไม้ที่สวยงามในสวนไปทำบุญหรือนำไปไหว้บรรพบุรุษ นอกจากนี้ คุณปู่และคุณพ่อยังร่วมงานศาลเจ้าที่กึ่ง แต่หลังจากคุณปู่และคุณพ่อเสียชีวิต นายบุญลือ ไม่ค่อยไปร่วมงานศาลเจ้าที่กึ่ง ถ้าในชุมชนบางน้ำผึ้งมีกิจกรรม นายบุญลือ ก็ไปร่วมงานด้วยเช่นกัน

4. ประวัติของครอบครัวนางฉวี สิริประวัติกุล

นางฉวี สิริประวัติกุล เป็นชาวไทยเชื้อสายจีนฮกเกี้ยนรุ่นที่ 3 ในชุมชนบางน้ำผึ้ง ปัจจุบันอายุ 57 ปี (นับจาก พ.ศ. 2554) การศึกษาสำเร็จประถมศึกษาปีที่ 1 จากโรงเรียนวัดบางน้ำผึ้งในและ ป.4 จากโรงเรียนวัดทองแก้ว เป็นผู้ดำเนินกิจการ โฮมสเตย์ผิงนางในชุมชนบางน้ำผึ้ง สามีเป็นชาวไทยเชื้อสายจีนแต้จิ๋ว มีบุตรสาว 2 คน บุตรสาวคนโตเรียนจบปริญญาโทจากประเทศออสเตรเลีย ตอนนี้อยู่ทำงานที่หัวหิน ส่วนบุตรสาวคนสุดท้องเรียนจบปริญญาโทจากประเทศอิตาลี

คุณปู่ (ผู้ให้สัมภาษณ์จำชื่อไม่ได้) ของนางฉวี มีภรรยา 2 คน ภรรยาคนแรกอาจจะมีลูกอยู่ที่มณฑลฮกเกี้ยน คุณปู่กับคุณย่าคนที่ 2 ลงเรือสำเภาที่เมืองเอ๋อหมิงและเดินทางมาประเทศไทย ประมาณ พ.ศ. 2433 ในขณะนั้นคุณปู่อายุ 26 ปี ส่วนคุณย่าคนที่ 2 อายุ 18 ปี ซึ่งเป็นหญิงจีนฮกเกี้ยนที่ห่อทำตามธรรมเนียมจีนในสมัยก่อน ปัจจัยที่ทำให้คุณปู่เดินทางมาประเทศไทยคือการดำเนินชีวิตที่ยากลำบากในประเทศจีน คุณปู่เคยเช่าสวนทำการปลูกส้มที่บางมด แต่เป็นพื้นที่ต่ำและมีน้ำท่วมบ่อย คุณปู่จึงตัดสินใจย้ายมาเช่าสวนในชุมชนบางน้ำผึ้งและบริเวณที่ใกล้เคียง คุณปู่กับคุณย่าคนที่ 2 มีลูก 6 คนในประเทศไทย แต่มี 4 คนเสียชีวิตเนื่องจากเกิดโรคทำในสมัยนั้น คุณพ่อชื่อว่าจื่ออึ้ง แซ่ไค้ว เป็นบุตรคนที่ 5 คุณปู่ไม่เพียงแต่เช่าสวนทำการเกษตรเท่านั้น ยังนำของสวนไปขายในตลาดอื่น ๆ และนำสิ่งของที่จำเป็นมาขายในชุมชนบางน้ำผึ้งและบริเวณที่ใกล้เคียงด้วย เช่น เกลือ กุ้งแห้ง น้ำปลา คุณปู่เคยส่งเงินไปให้อาม่าใหญ่ (ภรรยาคนแรก) ที่มณฑลฮกเกี้ยน แต่ไม่ทราบว่าอาม่าใหญ่ได้รับเงินที่ส่งไปหรือไม่

เรื่องแต่งงานของคุณพ่อของคุณแม่ (นางอ้วนอ อ แซ่ลิ้ม) เป็นแบบ “คลุมถุงชน” ตามธรรมเนียมจีน ผู้ใหญ่ในบ้านเคยเล่าว่า คุณปู่ขนหมากแห้งและของสวนอื่น ๆ ไปขายที่จังหวัดประจวบฯ และพักในครอบครัวชาวจีนฮกเกี้ยนครอบครัวหนึ่ง เนื่องจากมาจากมณฑลเดียวกันและพูดภาษาเดียวกัน คุณปู่กับเจ้าของบ้านรู้สึกคุ้นเคยมากจนกลายเป็นเพื่อนกัน ครอบครัวนี้มีบุตรสาวคนหนึ่งอายุประมาณ 3 ขวบ คุณปู่เห็นแล้วชอบมากจึงปรึกษากับเจ้าของบ้านเพื่อขอหมั้นให้กับคุณพ่อ (อายุประมาณ 8 ขวบในสมัยนั้น) เจ้าของบ้านยอมรับข้อเสนอของคุณปู่เนื่องจากธรรมเนียมจีนฮกเกี้ยนโบราณมีข้อห้ามให้หญิงจีนฮกเกี้ยนแต่งงานกับชายแต้จิ๋วหรือชายไหหลำ คุณพ่อกับคุณแม่แต่งงานกันเมื่อคุณแม่อายุ 16 ปี (ประมาณ พ.ศ. 2475) ซึ่งจัดพิธีแต่งงานแบบจีนฮกเกี้ยน พิธีไหว้

ประกอบด้วยการไหว้เจ้าที่ ไหว้บรรพบุรุษ ไหว้ผู้ใหญ่ในบ้านและไหว้สามีของตน นางฉวี มีพี่น้อง 10 คน เสียชีวิตไปคนหนึ่งเมื่ออายุในวัยเด็ก อีก 9 คนมีครอบครัวของตนในปัจจุบัน บางคนอยู่ในชุมชนบางน้ำผึ้ง บางคนอยู่ในตำบลบางกอบัวที่อยู่ใกล้เคียง บางคนย้ายไปอยู่ที่จังหวัดนครปฐมเพื่อทำธุรกิจส่วนตัว

คุณพ่อของนางฉวี เป็นคนที่ดีดึ้น เพราะสุขภาพไม่ดีตั้งแต่วัยเด็ก ในสมัยก่อน ที่ตัวอำเภอพระประแดงมีโรงฝึน คุณพ่อกับชาวจีนคนอื่นเคยพากัน ไปสูบฝึนที่นั่นเนื่องจากร่างกายไม่แข็งแรง การสูบฝึนสามารถบรรเทาความเจ็บปวดได้ คุณพ่อเป็นคนหัวดี สามารถอ่านหนังสือจีนได้และชำนาญเรื่องแพทย์แผนจีนและฮวงซุ้ย คุณพ่อเคยช่วยเหลือที่ดั่งและทำสุสานของคุณย่าในวัดบางน้ำผึ้งในตามธรรมเนียมจีนโบราณ ขณะที่คุณพ่อยังมีชีวิตอยู่เคยเล่นหวยกับผู้คนในชุมชนบางน้ำผึ้งและบริเวณใกล้เคียง คนรุ่นแรกและคนรุ่นที่ 2 ในครอบครัวนี้ประสบความสำเร็จมากมาตลอดชีวิตถึงแม่รุ่นของนางฉวี มีชีวิตที่ดีกว่ารุ่นก่อนหลาย ๆ เท่าในปัจจุบัน เช่น บางคนเป็นผู้บริหารของบริษัท บางคนเปิดร้านขายของ แต่ทุกคนเคยดำเนินชีวิตที่ยากจนมาก่อน ความอดทน การมองไปทางที่ดีและการกล้าสู้กับความลำบากเป็นแนวคิดการตั้งตัวของคนรุ่นนี้

ผนวก ง.

อาหารจีนฮกเกี้ยนแบบดั้งเดิม

1. การผัดหน่อไม้แบบจีนฮกเกี้ยน

วัตถุประสงค์ : หน่อไม้ เห็ดหอม หมูสามชั้น ปลาหมึกแห้ง

เครื่องปรุง : เหล้าขาว ซีอิ้ว ซุส น้ำตาล เกลือ

วิธีปรุง :

(1) หั่นหน่อไม้เป็นชิ้น ๆ แล้วนำไปต้มประมาณ 1 ชั่วโมง ปลาหมึกก็ใส่ลงไปต้มด้วยกัน ใช้เวลาพอสมควรแล้วเทน้ำออก

(2) ใส่น้ำมันพอสมควร แล้วใส่หน่อไม้ที่ต้มแล้วลงไปผัด

(3) ใส่หมูสามชั้นและปลาหมึกลงไปผัดด้วยกัน

(4) ใส่เหล้าขาว ซีอิ้ว ซุส น้ำตาลและเกลือพอสมควรลงไป ผัดให้เข้ากันจนอาหารสุก

2. บะหมี่เหลืองราดหน้าแบบจีนฮกเกี้ยน

วัตถุประสงค์ : ปลาทีโปว กุ้งสด หมูสับ ปลาหมึกแห้ง เห็ดหอม ต้นหอม ไข่ไก่ ผักชี แป้งกระเทียม

เครื่องปรุง : น้ำมัน เกลือ ซีอิ้วและซุส

วิธีปรุงมี 9 ขั้นตอน ดังนี้

(1) นำบะหมี่เหลืองไปลวกน้ำร้อน แล้วใส่ลงไปในหม้อและใส่น้ำมันที่ผสมกับกระเทียมเจียว

(2) ผสมบะหมี่เหลือง น้ำมันและกระเทียมให้เข้ากันแล้วใส่ถ้วย

(3) สับปลาทีโปวและปลาหมึกแห้ง

(4) นำปลาทีโปว กุ้งสด หมูสับ ปลาหมึกแห้งและเห็ดหอมมาต้มด้วยกัน

(5) ใส่เกลือ ซีอิ้วและซุสพอสมควร

(6) ต่อยไข่ไก่ลงไปใหญ่และคนให้เข้ากัน เตรียมไว้ใช้

(7) นำแป้งกับน้ำมาผสมกัน ทำเป็นน้ำแป้ง เตรียมไว้ใช้

(8) ชุบเคื่อดแล้วใส่น้ำแป้งก่อน คนให้เข้ากัน ชุบเคื่อดอีกทีเทไข่ไก่ลงไปหม้อ

(9) ตักซุบที่ทำเสร็จแล้วมาราดบะหมี่เหลืองในถ้วย โรยต้นหอมและผักชี

ผนวก จ.

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง “การตั้งถิ่นฐานและการปรับเปลี่ยนทางวัฒนธรรม : กรณีศึกษา

ชาวไทยเชื้อสายจีนฮกเกี้ยนในชุมชนบางน้ำผึ้ง

อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ”

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

1. ชื่อ-นามสกุลของผู้ให้สัมภาษณ์ _____
2. เชื้อชาติ ไทย จีนแต้จิ๋ว จีนฮกเกี้ยน จีนไหหลำ
 จีนแคะ จีนกวางตุ้ง อื่น ๆ
3. สัญชาติ ไทย จีน อื่น ๆ
4. ศาสนา พุทธ อิสลาม คริสต์ เต๋า อื่น ๆ
5. เพศ ชาย หญิง
6. ปัจจุบัน (2554) อายุ _____ 7. อาชีพปัจจุบัน _____
8. เกิดที่ ตำบล _____ อำเภอ _____ จังหวัด _____
9. อยู่ที่บางน้ำผึ้งกี่ปีแล้ว _____
10. ที่อยู่ในปัจจุบัน _____

ส่วนที่ 2 ประเด็นศึกษาที่สำคัญ

1. เหตุปัจจัยที่ทำให้ชาวจีนฮกเกี้ยนรุ่นแรกอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในชุมชนบางน้ำผึ้ง
2. ประวัติความเป็นมาของศาลเจ้าที่กงในตำบลบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง
3. ประเพณีการแต่งงานของชาวฮกเกี้ยนในอดีตและปัจจุบัน
4. ประเพณีที่เกี่ยวกับการตาย (พิธีศพ) ของชาวจีนฮกเกี้ยนในอดีตและปัจจุบัน
5. ในประสบการณ์อาหารการกินของชาวจีนฮกเกี้ยนรุ่นแรกที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานนั้น มีอาหารชนิดใดที่เป็นอาหารจีนฮกเกี้ยน ขอยกตัวอย่างประกอบด้วย

6. คำเรียกญาติในภาษาจีนสกเกี้ยน
7. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ชีวิตร่วมกับคนท้องถิ่น
8. ท่านได้ไปเรียนหนังสือที่โรงเรียนใดบ้าง การจัดการเรียนการสอนด้วยภาษาจีนหรือภาษาไทย หรือทั้งสองภาษา
9. ในสมัยก่อน ชาวจีนสกเกี้ยนรุ่นแรกหรือรุ่นที่สองนำพืชผลไปจำหน่ายที่ไหนบ้าง ขนส่งสินค้าไปอย่างไรและทำไมเลือกนำไปจำหน่ายสถานที่นั้น
10. มีเอกสารจดหมายเหตุหรือภาพถ่ายเก่าของบรรพบุรุษหรือไม่ อย่างไร เช่น ใบสำคัญต่างด้าว ใบเกิด ประกาศนียบัตร เป็นต้น

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	Lan Changlong (ตัน)
วันเดือนปีเกิด	10 พฤศจิกายน 2528
ที่อยู่	นครหนานหนิง เขตปกครองตนเองชนเผ่าจ้วงกว่างซี ประเทศจีน
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2548 – พ.ศ. 2550	เข้าศึกษาต่อสาขาวิชาธุรกิจการท่องเที่ยว (ภาษาไทย) สถาบันการศึกษานานาชาติ Guangxi University for Nationality
พ.ศ. 2550 – พ.ศ. 2552	เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
พ.ศ. 2553 – พ.ศ. 2555	เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2552 – พ.ศ. 2553	ครูสอนภาษาจีน โรงเรียนสารสาสน์บริหารธุรกิจกอนกอนุสรณ์
พ.ศ. 2553 – พ.ศ. 2554	ครูสอนภาษาจีน โรงเรียนชาญเวทย์ศึกษา
พ.ศ. 2554 – พ.ศ. 2555	ครูสอนภาษาจีน โรงเรียนวัดราชบพิธ